

Raška je bila prva nemanjićka, srpska samostalna država, centar srpske državnosti i srpske kulture, a kroz današnju teritoriju ove opštine prolazili su svi značajni trgovački putevi. U “Dolini jorgovana” krunisano je 7 srpskih kraljeva. Svedoci tog vremena su gradovi čiji se ostaci nalaze duž tzv. rimskog puta: Zvečan, Goleč, Brvenik, Maglič, Janok. U prvoj srpskoj državi, na dvoru Nemanjića, osnovana je i prva škola, kolevka srpske pismenosti i duhovnosti, koju su učili Sveti Sava i Stefan Prvovenčani.

Mnogobrojni kulturno-istorijski spomenici ovog kraja upisani su na listu UNESCO-a. Manastiri Gradac, Stara i Nova Pavlica, Končul (koji je podigao Stefan Nemanja 1175.) u kojoj je Sveti Sava proveo prvu noć svog bega za Hilandar, takođe se nalaze u ovoj opštini.

Pored bremenitog nasleđa, ovom kraju ne manjkaju ni prirodne lepote, među kojima su planine Kopaonik i Golija, i Jošanička Banja. Jedna od najznačajnijih prirodnih znamenitosti je Semeteško jezero, iznad sela Semeteš, prečnika oko 50 i dubine 7 metara, sa nekoliko plovećih ostrva – busena, koji plutaju po njegovoj površini. Ovim “zelenim bregovima”, za vetrovitog vremena radoznali posetioci mogu da se provozaju po jezeru. U skorije vreme je planirano uređenje pešačkih staza oko jezera, a biciklistička trka “Tri stane Kopaonika, upravo kreće od jezera.

Ovaj kraj poznat je i po najromantičnijoj priči iz XIII veka vezanoj za kralja Uroša i Jelenu Anžijsku. U želji da što svečanije dočeka svoju nevestu, kralj Uroš, najmlađi sin kralja Stefana Prvovenčanog, naredio je da se celom dolinom Ibra od Kraljeva do Raške, posade sve poznate vrste jorgovana, koji su pored lepote i mirisa, podsećali buduću kraljicu na njenu rodnu Provansu. Bio je to kavaljerski potez, bez premca, čak i u kraljevskim krugovima. Smatra se da Jelena Anžijska do dolaska u Srbiju nije videla svog budućeg muža, ali je njegov svadbeni doček potpuno vezao njeno srce za Srbiju. Njihova svadba je bila u proleće, u vreme rascvetanih i mirisnih cvetova ove raskošne biljke. Bila je poznata kao dobrotvorka srpskog naroda, na dvoru je osnovala prvu žensku školu u tadašnjoj Srbiji, gde su siromašnije devojke učile pismenosti, muzici, vezu... U dvoru je imala čuveno knjigohranilište, odnosno biblioteku. Njena najpoznatija zadužbina je manastir Gradac.

Ipak, turistička ponuda opštine Raška je tek u povoju.

- Jedno od blaga koje imamo, a koji pripada opštini Raška i susednim opštinama Novi Pazar i Kraljevo, vezano za naše srednjovekovno nasleđe, je projekat turističkog kompleksa Kraljevgrad, replika starog srpskog srednjovekovnog grada u blizini tvrđave Maglič, čiji je nosilac opština Kraljevo, a koji će opština Raška svim svojim potencijalima zdušno da pomogne. Dolina od Kraljeva do Novog Pazara, je prebogata spomeničkom kulturom. Raspolažemo veoma bogatom smeštajnom bazom i ponudom u susednim opštinama, Vrnjačkoj

Banji i na Kopaoniku, dok Raška kao grad ima desetak manjih motela, što je dovoljno za prolazne turiste. To nam daje šansu u turizmu, a naša je dužnost da te sve smeštajne baze povežemo sa "Dolinom jorgovana" i sve to bogato nasleđstvo prezentujemo svetskoj javnosti - kaže Zoran Jelenković, član gradskog veća opštine Raška zadužen za turizam.

Po njegovim rečima Raška ima obavezu da razvija i kulturni i manifestacioni turizam. On navodi, poslednjih godina, posebno dobro organizovane, Raške duhovne svečanosti. Opština će u narednom periodu akcenat staviti na obrazovanje kadrova u turizmu. Obavljeni su već razgovori sa hotelijerima na Kopaoniku, o stručnoj praksi, a lokalna samouprava će se truditi, da što više, u sopstvenoj režiji, organizuje potrebne kurseva i edukacije, kako bi se podigao nivo kvaliteta u ovoj osetljivoj oblasti.

Sa turističkom pričom tesno je povezana poljoprivreda, i nastojanje lokalne samouprave da pored proizvodnje heljde, i drugih žitarica, te krompira, podrži proizvodnju zdrave hrane. Domaća rakija, prirodni med, džemovi, kompoti, slatka i želei, te alkoholna i bezalkoholna pića i matičnjak – sok od sveže ceđene borovnice bez dodatka šećera, samo su deo palete domaćih, prirodnih proizvoda ovoga kraja.

Opština Raška poznata je po mlečnim proizvodima visokog kvaliteta koji potiču sa ekološki zdravih i čistih prostora Golije i Kopaonika, mada je trenutno stočarstvo marginalizovano, a mlekara najmanje otkupljuje mleko od proizvođača iz opštine.

U ovom kraju je izuzetno kvalitetna malina koja dobrim delom završava na Kopaoniku. Izgradnjom hladnjače opština može, prema potrebama hotelijera, usmeravati poljoprivrednu proizvodnju u smislu gajenja pored maline i kupine i svih drugih proizvoda koji su njima potrebni.

- Poslednjih godina opština Raška je obezbedila iz svog budžeta više od devet miliona dinara kao podsticajna sredstva u poljoprivredi. Izgradnja hladnjače, klanice i svega onoga neophodnog da izađemo pred hotelijere na Kopaoniku sa konkretnom ponudom, su u planu. Kopaonik i Golija su prebogati gljivama, i u narednom periodu nastojaćemo da se što više nađu na trpezi u hotelima na Kopaoniku, i u restoranima u Raškoj i okolini. Zato organizujemo takmičenja "Dani vrganja" da bismo razmenili iskustva, recepte i sl., ali je simptomatično da se niko iz tih restorana ne pojavljuje na ovoj manifestaciji, i vrlo malo gljiva koristi na svom meniju, što je pogubno - objasnio je Zoran Jelenković.